

A

Valdas Adamkus – Lietuvos prezidentas (1998–2003 ir 2004–2009). Į Lietuvos politinę padangę įnešė gaivaus vėjo ir tapo viena iš mylimiausių asmenybių šalyje. Jo Ekscelencijos gyvenimo kelias – ypatingas. Nuo emigranto JAV, dirbusio naktinėje pamainoje plieno lydymo fabrike, iki vieno įtakingiausių Amerikos aplinkos apsaugos specialistų, o vėliau – Lietuvos Respublikos Prezidento, skiepijusio mūsų šalyje vienybę ir socialinį solidarumą.

A

Choras AŽUOLIUKAS – legendinis Lietuvos choras žinomas toli už Lietuvos ribų. Tūkstančiai pasirodymų, garsios koncertų salės, dešimtys pasaulio valstybių. Choras gali didžiuotis svarbiais įvertinimais, gausiais laimėjimais tarptautiniuose konkursuose, koncertais su įžymiais pasaulio atlikėjais ir dirigentais, kompozitoriai jam dedikuoja savo kūrinis. „Ažuoliukas“ per visą savo gyvavimo laiką išugdė kelis tūkstančius dainininkų.

B

Birutė Galdikas – pasaulinio garso lietuvių kilmės antropologė, gamtosaugininkė, gerai žinoma orangutangų tyrinėtoja bei Tarptautinio orangutangų globos fondo įkūrėja ir prezidentė. Viena iš žymiausių šimtmečio pasaulio mokslininkių pripažinta B. Galdikas visą gyvenimą paskyrė orangutangų tyrinėjimams ir kovai už jų išsaugojimą. Mokslininkės ilgamečių tyrimų rezultatai yra laikomi pačia ilgiausia ir išsamiausia laukinio žinduolio studija mokslo istorijoje.

C

Justinas Marcinkevičius – poetas, dramaturgas, vertėjas, visuomenės veikėjas. Jo kūrybos aktyvas pasižymėjo ne tik gausa, bet ir žanriniu įvairumu: eilėraščiai, poemos, apysakos, poezija vaikams ir kt. Pagrindinė tema - Lietuva, jos istorija ir dabartis, gamta, kultūra, žmogus tėvynėje ir pasaulyje, jo egzistencinė problematika. Poeto kūryba du kartus apdovanota Lietuvos valstybine premija, o visuomeninė veikla - Lietuvos Santarvės premija.

Č

Algimantas Čekuolis – septyniomis užsienio kalbomis galintis bendrauti žurnalistas, laidų vedėjas, rašytojas, keliautojas. Lietuvos šviesuolis, kultūrinis tautos pasididžiavimas. A.Čekuolis nestokoja nuopelnų ir titulų, vienas įspūdingiausių – vesdamas laidą „Popietė su Algimantu Čekuoliu“ tapo vyriausiu TV laidų vedėju pasaulyje. Lietuviai dėkingi ilgamečiui televizijos laidų vedėjui už pasaulio patyrimą, gyvenimo džiaugsmo ir smalsumo užkratą.

D

Dalia Ibelhauptaitė – viena žymiausių Lietuvos operos ir teatro režisierių, prodiuserė, viena iš „Vilnius City Opera“ įkūrėjų. Lietuvos vardą garsina pasaulinėse teatro scenose, užsienio spauda ją vadina vunderkinde, aktorių meistriškumo seminarus garsi operos režisierė veda visame pasaulyje, į jos statytus spektaklius plūsta minios žiūrovų. D. Ibelhauptaitė pelnė visų mūsų meilę tiek dėl charizmos, tiek dėl nuoširdumo, tiek dėl profesinės kompetencijos.

E

Eimuntas Nekrošius – lietuviško teatro legenda, talentingas režisierius, pedagogas, nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas, kurio dėka Lietuvos, kaip teatrą mylinčios ir suprantančios valstybės, vardas skambėjo žymiausiose pasaulio scenose. E.Nekrošiaus teatras buvo ypatingas – kalbėdamas apie paprastus, kasdieniškus dalykus, jis kartu buvo itin kosmopolitiškas, gilus ir suprantamas bet kurio amžiaus, tautybės ir laikų žiūrovui.

E

Kęstutis Vitkus – vienas iš Lietuvos mikrochirurgijos pradininkų, ne tik Lietuvoje bet ir užsienyje plačiai žinomas plastinės chirurgijos specialistas, profesorius, habilituotas medicinos mokslų daktaras. 1980 m. jis pirmą kartą Lietuvoje replantavo amputuotus pirštus, o jo įkurta „VitkusClinic“ – viena didžiausių plastinės chirurgijos klinikų mūsų šalyje. Už Rekonstrukcinės ir plastinės mikrochirurgijos tarnybos sukūrimą apdovanotas Nacionaline premija.

E

Virgis Stakėnas – Lietuvos kantri muzikos karaliaus, kurio veiklos ir nuopelnų, per beveik penkis dešimtmečius trunkančią karjerą, lengvai ant pirštų neskaičiuosi. Dainų autorius, prodiuseris, žurnalistas, ansamblių „Sekmadienis“ ir „Jonis“ krikštatėvis, Lietuvos kantri muzikos festivalių pradininkas, sukūręs daugiau nei 300 baladžių, išleidęs 17 muzikos albumų, apdovanotas už nuopelnus Lietuvai.

F

Algis Budrys (Frank Mason) – lietuviškas balsas mokslinėje fantastikoje. Jo vardą atpažįsta skaitytojai anglų, vokiečių ar ispanų kalbomis. Mokslinės fantastikos žanre autoriaus paliko ryškų įspaudą — vienas pirmųjų ėmė rašyti apie sudėtingus veikėjus bei pasižymėjo aprašomų technologijų novatoriškumu. Išsiskyrė iš kitų mokslinės fantastikos rašytojų nesiekdamas sukelti baimės ar per didelio optimizmo, bet primindamas, kad technologijos — išbandymas žmogaus tapatybei ir intelektui.

G

Dalia Grybauskaitė – Lietuvos prezidentė, pirmoji mūsų šalyje į šį postą išrinkta moteris bei kol kas vienintelė šalies vadovė, perrinkta antrą kartą iš eilės. Žurnalo „Forbes“ reitinguose užima 63-ą vietą galingiausių pasaulio moterų šimtuose! Jos drąsūs ir aštrūs žodžiai ne kartą nuskambėjo visame pasaulyje, o ryžtinga laikysena, griežtos pozicijos, neabejotina tvirtybė, bei tarptautinis matomumas pelnė ne vieną svarbų įvertinimą ir apdovanojimą.

H

Henrikas Jonaitis – fizikas, pedagogas, fizinių mokslų daktaras, fizikos istorijos Lietuvoje tyrinėtojas. Naujos Lietuvoje tyrimų šakos – eksperimentinės molekulių spektrometrijos pradininkas. Karo ir vokiečių okupacijos metu stojęs į persekiojamų žydų pusę ir bet kokiomis aplinkybėmis nebijojęs jiems ištiesti pagalbos rankos. Už didvyriškumą apdovanotas Izraelio Yad Vašem medaliu „Pasaulio teisuolis“ jo garbei Jeruzalėje pasodintas medelis.

I

Ingeborga Dapkūnaitė Žinomiausia pasaulyje lietuvių aktorė. Scenoje debiutavo būdama ketverių – Džiakomo Pučinio operoje „Madama Butterfly“, o baigusi teatrinio meno studijas, tapo kylančia jauna kino ir teatro žvaigžde. Nusifilmavusi keliuose Holivudo kino hituose ji ir toliau išlieka mylima Rusijos kino kūrėjų, tad aktorės pasiekiami žiūrovų auditorija, ko gero, yra didžiausia tarp visų iš Lietuvos kilusių žvaigždžių.

I

LAF'o įgaliotinis Leonas Prapuolenis – Lietuvių aktyvistų fronto (LAF'o) įgaliotinis, ekonomistas, politinis, visuomenės ir pasipriešinimo kovų veikėjas. 1941 m. nepriklausomybės netekties ir brutalaus sovietų režimo išprovokuoto Birželio sukilimo vadas. Nors sukilėliams nepavyko įtvirtinti nepriklausomybės, sukilimo poveikis Lietuvos ateičiai buvo labai reikšmingas: žmonės suprato, kad jie patys turi spręsti savo valstybės reikalus. Buvo padėti tvirti valstybingumo ir pilietiškumo pagrindai.

Y

Žydrūnas Savickas – Lietuvoje gyvena stipriausias visų laikų pasaulio žmogus! Sportininkas laimėjo visus įmanomus pasaulio galiūnų apdovanojimus — 13 kartų tapo pasaulio čempionu ir 8 kartus laimėjo „Arnold's Strongestman Classic“ turnyrą. Ne kartą pagerino įvairius Lietuvos bei pasiekė dešimtis pasaulio rekordų įvairiose rungtyse. Didžiais pasiekimais pasaulio sporto istorijoje įamžino Lietuvą kaip šalį, išauginančią atkaklius ir išstvermingus vyrus.

J

Juozas Statkevičius – neabejotinai žymiausias lietuvių aukštosios mados ir teatro kostiumų kūrėjas garsinantis mūsų šalies vardą pasauliniu mastu. Jo rankomis kurti drabužiai puošė ne tik prezidentus, bet ir karališko kraujo atstovus bei pasaulinio garso žvaigždes. Pirmasis lietuvių dizaineris, kurio darbus pristatė žurnalai „Vogue“, „L'Officiel“, „Elle“ ir „Harper's Bazaar“. Įvertintas prestižiniais užsienio bei nacionaliniais apdovanojimais.

K

Jurgis Kairys – vienas drąsiausių Lietuvos lakūnų, akrobatinio skraidymo meistras, rekordininkas, Europos ir pasaulio akrobatinio skraidymo čempionas. Ne vienos akrobatinio skraidymo figūros autorius ar pirmasis atlikėjas. Bene daugiausiai tarptautinio dėmesio sulaukė praskridęs po Kauno pėsčiųjų tiltu pilotuodamas lėktuvą aukštyn ratais. Tokiems geriausio šalies lakūno skrydžiams atminti pastarasis tiltas buvo pavadintas J. Kairio vardu.

L

Liudvikas Stulpinas – pirmasis lietuvis tapęs tolimojo plaukiojimo kapitonu, pirmasis atgautos Klaipėdos uosto kapitonas, Lietuvos jūrininkų sąjungos kūrėjas ir lietuviško prekybos laivyno pradininkas. Už išgelbėtą vokiečių burinio laivo įgulą kapitonas apdovanotas „Goldene Krone“ III laipsnio ordinu. 1912 m. balandžio 14 d. skubėjo gelbėti Atlanto vandenyne skendusio „Titaniko“. Deja, sutrukdė ne tik laiko trūkumas bet ir perduotos klaidingos koordinatės.

M

Maestro Vytautas Kernagis – tautos mylimas žmogus-orkestras, legendinių dainų autorius ir atlikėjas, charizmatiškas, daug publikos pritraukusių, renginių ir televizijos laidų vedėjas, aktorius. Beprotiškai fantastiška asmenybė palikusi gilų pėdsaką ne tik meno pasaulyje, bet ir visos Lietuvos istorijoje. Maestro veikla įvertinta įvairiais apdovanojimais, tarp jų – Lietuvos nacionaline kultūros ir meno premija už populiariosios kūrybos profesionalumą ir artistiškumą.

N

Natas Kaupas – Amerikos lietuvis palikęs ryškų pėdsaką riedlenčių istorijoje — jis laikomas vienu pirmųjų profesionalių riedlentinių. Pirmasis pademonstravo triuką, vadinamą „Natas spin“, kurį kol kas pavyko pakartoti tik keliems kitiems riedlentiniams. 9-ojo dešimtmečio pabaigoje N.Kaupas buvo tikra žvaigždė – įspūdingi Nato „pasivažinėjimai“ užfiksuoti to meto riedlentinių filmuose. Jo važinėjimo stilius, sugalvoti triukai iki šiol daro įtaką riedlentiniams ir juos įkvepia.

O

Jonas Mekas – avangardinio kino krikštatėvis. Niujorko legenda, Yoko Ono, Johno Lenono, Andy Warholo, Alleno Ginsbergo bičiulis. Lietuvos Nacionaline kultūros ir meno premija apdovanotas Niujorke gyvenęs kūrėjas vadinamas vienu iškiliausių XX amžiaus menininkų. J.Mekas įkūrė „The Filmmakers’ Cinematheque“, išaugusį į „Anthology Film Archives“ – vieną didžiausių pasaulyje amerikiečių avangardinio filmo archyvų.

P

Veronika Povilioniene – žymiausia lietuvių liaudies dainų atlikėja, tapusi nacionalinės kultūros simboliu. Atstovaudama Lietuvai dalyvauja aukščiausio lygio renginiuose įvairiuose pasaulio kraštuose, prestižiniuose folkloro ir džiazo festivaliuose. V.Povilionienė ne tik atlikėja, bet ir žymi visuomenės veikėja, aktyvi tautinio paveldo puoselėtoja ir gaivintoja, už savo šviečiamąją veiklą pelniusi ne vieną svarbų valstybinį apdovanojimą.

R

Rūta Meilutytė – olimpinė, pasaulio ir Europos plaukimo čempionė. Daugkartinė mūsų šalies moterų plaukimo rekordininkė, pasaulio bei Europos rekordininkė. Ji tapo jauniausia 100 metrų plaukimo krūtine distancijos olimpine čempione ir pirmąja nepriklausomos Lietuvos plaukike, iškovojusia olimpinį medalį. Plaukikė Europos olimpinių komitetų asociacijos buvo išrinkta geriausia 2012 ir 2013 metų jaunąja Senojo žemyno sportininke.

S

Arvydas Sabonis – legendinis Lietuvos krepšininkas, olimpinis ir pasaulio čempionas, 1999 m. svetainės NBA.com lankytojų išrinktas didžiausią įtaką NBA padariusiu užsieniečiu, o 2010 m. įtrauktas į FIBA Šlovės muziejų. A. Sabonis ne tik krepšininkas kurio sugebėjimai aikštelėje paskleidė žinią apie mūsų šalį po visą pasaulį, bet ir aukščiausias Lietuvos žmogus, 223,6 cm – toks šio krepšininko ūgis užfiksuotas Lietuvos rekordų knygoje.

Š

Šarūnas Sauka – vienas savičiausių, žinomiausių ir labiausiai išsiskiriančių lietuvių tapytojų. Savo darbuose meistriškai kuria surrealistinę, dažnai šiurpoką nuotaiką, kurioje kiekvienas gali surasti savų prasmų, paralelių, metaforų. Š.Sauka šiuolaikinėje Lietuvos dailėje – fenomenas, kurio neįmanoma nepastebėti. Menininko darbų galima rasti Lietuvos dailės muziejuje, Vilniaus dailės akademijos muziejuje, privačiose kolekcijose Lietuvoje ir užsienyje.

T

Tadas Ivanauskas – legendinis gamtininkas, biologijos daktaras, profesorius, rašytojas. KU gamtos mokslų katedros, Zoologijos muziejaus, Zoologijos sodo, Žuvinto rezervato įkūrėjas, daugelio gamtosauginių iniciatyvų pradininkas, knygų apie Lietuvos gamtą autorius. Nors atliktų Lietuvai reikšmingų darbų sąrašas nepaprastai ilgas, vienu svarbiausių T. Ivanausko nuopelnu reiktų vadinti visuomenei skiepytą pagarbą gamtai, raginimą ją matyti, suprasti ir saugoti.

U

Violeta Urmanavičiūtė-Urmana – pasaulinio garso operos solistė, Lietuvos operos primadona. Gražiausiu mecosopranu pasaulyje vadinama V.Urmanavičiūtė koncertuoja garsiausiuose Europos teatruose, žymiausiose salėse Europoje, Amerikoje, Izraelyje, Japonijoje, Rusijoje, bendradarbiauja su talentingiausiais pasaulio dirigentais ir solistais. Išskirtinių gabumų ir vokalinių duomenų solistės rengiami rečitaliai pavergė ne tik lietuvių, bet ir viso pasaulio muzikos gurmanų širdis.

U

Danguolės ir Viktoro Butkų šeima – mokslininkai, meno mecenatai. MO muziejaus (didžiausios ir įstabiausios privačios investicijos į kultūrą ne tik Lietuvoje, bet ir visame mūsų regione) savininkai, sumanytojai ir įkūrėjai. Už parodytą pavyzdį ir mums visiems padovanotą asmeninę meno kolekciją bei erdvę, kurioje užvirė kultūrinis gyvenimas sutuoktiniai išrinkti 2019 m. Lietuvos metų žmonėmis, jiems suteikti Vilniaus miesto garbės piliečių vardai.

U

Jurgis Mačiūnas – bene vienas iš daugiausiai įtakos pasaulinei meno istorijai padariusių lietuvių. J. Mačiūnas meną laikė ne komercinių objektų kūrimo veikla, bet žaidimu ir kasdienybės suvokimo forma. Vadovaudamasis šiuo požiūriu menininkas inicijavo FLUXUS judėjimą. J. Mačiūnas taip pat laikomas Niujorke esančio SoHo rajono tėvu. J. Mačiūno palikimas – nauja kryptis, drąsos pliūpsnis, laužantis modernizmo rėmus, kuriantis postmodernizmo meną.

V

Vladas Vitkauskas – garsus keliautojas, alpinistas, fotografas, dokumentinių filmų autorius. V. Vitkauskas pirmasis iš Baltijos valstybių įkopė ir iškėlė Lietuvos trispalvę aukščiausio Žemės kalno – Everesto viršūnėje ir įveikė visų žemynų aukščiausias viršukalnes (dar žinomas kaip Seven Summits). Daugkartinis Lietuvos aktyvaus turizmo ir alpinizmo pirmenybių čempionas ir prizininkas, Baltijos valstybių alpinizmo čempionas.

Z

Dainius Zubrus – bene geriausias visų laikų Lietuvos ledo ritulininkas. Keliolika metų pajėgiausiuose planetos ledo ritulio klubuose žaidęs lietuvis 3 kart tapo pajėgiausios pasaulio ledo ritulio lygos – NHL vicečempionu, o jo pavardė įrašyta į metraščius šalia kitų 300 pasaulio ledo ritulininkų, per karjerą sužaidusių daugiau nei 1000-yje rungtynių. Už visuomeninę veiklą ir šalies garsinimą pasaulyje apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu.

Ž

Šokių ansamblis „Žuvėdra“ – tikra Lietuvos kultūros legenda. Šokį į neregėtas aukštumas iškėlusio ir į pasaulio sportinių šokių istoriją įėjusio Klaipėdos universiteto sportinių šokių ansamblio „Žuvėdra“ biografijoje aštuoni Lotynų Amerikos šokių Pasaulio čempionų aukso medaliai, devyni Europos čempionų aukso medaliai, dešimtys įvairių tarptautinių konkursų apdovanojimų bei užaugintas nesuskaičiuojamas profesionalių šokėjų būrys.